

چگونه می توان پژوهشگران جوان را از سوء رفتارهای پژوهشی حفظ نمود

How to protect young researchers from research misconduct

محسن رضائیان^۱

M. Rezaeian

در سخن سردبیری شماره قبل مجله دانشگاه [۱]، با انواع سوء رفتارهای پژوهشی و طبقه‌بندی آن‌ها به تقلب‌های پژوهشی و رفتارهای پژوهشی ابهام برانگیز آشنا شدیم. در سخن سردبیری حاضر به بیان راهکارهای عملی خواهیم پرداخت که موجب حفظ پژوهشگران جوان از ارتکاب به چنین سوء رفتارهای پژوهشی می‌شود [۲-۳].

یکی از مهمترین راه کارهای عملی، استفاده از اساتید راهنما و مشاور مجرب می‌باشد. از آنجایی که این امکان وجود دارد تا پژوهشگران جوان بدون قصد مرتکب سوء رفتارهای پژوهشی گردند، از همین رو، راهنمایی و مشاوره آن‌ها توسط اساتیدی که با تأثیرات مخرب سوء رفتارهای پژوهشی آشنایی کامل دارند، ضروری است. اساتید راهنما و مشاور، باید دانشجویان را با رفتارهای صحیح پژوهشی آشنا نموده و آن‌ها را از ارتکاب به هر گونه سوء رفتارهای پژوهشی باز دارند.

همچنین، تهیه و تدوین یک طرح پژوهشی علمی و صحیح برای انجام هر گونه پژوهشی توسط پژوهشگران جوان باید مورد توجه ویژه قرار گیرد. انجام کافی مروری بر متون پژوهشگران جوان را از دوباره کاری و ارتکاب به سوء رفتار پژوهشی باز می‌دارد. به علاوه، تصویب طرح پژوهشی در کمیته اخلاق دانشگاه محل تحصیل یا محل کار پژوهشگران جوان، راه کار عملیاتی مناسب دیگری برای حفظ پژوهشگران جوان از ارتکاب به سوء رفتارهای پژوهشی خواهد بود.

پژوهشگران جوان باید آموزش کافی ببینند تا تمامی داده‌های خود را در محلی امن نگهداری کرده و آنها را برای مدت زمان لازم حتی بعد از چاپ نتایج حاصل از پژوهش خود نیر نگه دارند. آن‌ها همچنین باید آموزش ببینند که تمامی نتایج پژوهش خود را در قالب یک مقاله کامل به چاپ برسانند و از سوء رفتارهای پژوهشی نظیر چاپ مجدد، چاپ مضاعف و انتشار

۱- استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

تلفن: ۰۳۴-۳۴۲۶۴۰۰۳، دورنگار: ۰۳۴-۳۴۲۵۵۲۰۹، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

سلامی یافته‌ها خودداری نمایند. همچنین، وجود یک مشاور آمار زبده در کنار پژوهشگران جوان نیز می‌تواند عامل بسیار مهمی در حفظ آنها از سوء رفتارهای پژوهشی به حساب آید.

References

- [1] Rezaeian M. Classification of Research Misconducts. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2015; 13(10): 923-4. [Farsi]
- [2] Rezaeian M. A review on the diverse types of research misconduct. *Middle East J Family Med* 2014; 12(7): 43-4.
- [3] Gilbert FJ. Denison AR. Research misconduct. *Clinical Radiology* 2003; 58: 499-504.